

בחינה בהלכות מקוואות

כ"ו תמוז תשפ"ב

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. יש לענות על כל שאלה בעמוד חדש!
4. שאלה המחולקת למספר סעיפים, אף תשובתה תהיה מחולקת כך. אין להשיב על כל חלקי השאלה יחדיו.
5. לתשומת לבכם: דפי הטייטה לא ייבדקו!
6. חלק א' - עיון - 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה. חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 7 התשובות שמבקש לבדוק.
7. חלק ב' - יישום - 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה. חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 תשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות שמבקש לבדוק.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות

יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.

1. מתני': "מעין שהיה משוך כנדל, ריבה עליו מים והמשיכו, הרי הוא כמו שהיה. היה עומד וריבה עליו והמשיכו, שווה למקווה לטהר באשבורן, ולמעין לטהר בכל שהוא".
א. כתוב את ביאור הראשונים במשנה זו.
ב. כיצד ביארו הראשונים את הסיפא של המשנה? האם דינו כמקווה או כמעין?
ג. כתוב את פסיקת ההלכה: האם מעין נפסל בנתינת מים שאובים לתוכו?
2. הט"ז הביא את קושיית תרומת הדשן: "שמעתי מקשים- מאי שנא נוטפין דפסלי זוחלין ברבייתן ומפקינן להו מתורת זוחלין, ואילו מקווה מ' סאה ונפלו לתוכו אפי' אלף סאה שאובים לא יפסלוהו?"
א. כתוב את ג' התירוצים שהובאו בט"ז.
ב. לפי יישובו של הט"ז- כיצד תתבאר משנת מעין שמקלח על שפת הכלי ולתוכו?
ג. לפי יישובו של הט"ז- כיצד תתבאר משנת מעין שהמשיכו לבריכת מים שהם נקויים ועומדים?

3. ב. כיצד הכשרתו של מקווה שיש בו מים שאובים בשיעורים הבאים:
 א. כולו מלא שאובים?
 ב. היו בו מתחילה מים כשרים בשיעור מ' סאה פחות ג' לוגין, ונפלו לתוכו ג' לוגין שאובים?
 ג. היו בו מתחילה רק כ' סאה כשרים, ונוספו עליהם ג' לוגין מים שאובים?
4. ב. באר דין טבילה בים:
 א. האם מטהר בזוחלין או רק באשבורן?
 ב. האם מטהר גם היכא דבענין טהרת מים חיים?
 ג. האם גל שנתלש ממנו מטהר אדם או כלים בכל שהוא?
5. מתני': "מטהרין את המקואות- העליון מן התחתון והרחוק מן הקרוב, כיצד? מביא סילון של חרס או של אבר, ומניח ידיו תחתיו עד שהוא מתמלא מים, ומושכו ומשיקו אפילו כשערה ודיו".
 א. איזה פסול יש למקווה שבאים להכשירו? הוכח!
 ב. מהו שיעור ההשקה לפי השו"ע והרמ"א, בהשקת מקווה שאוב ממקווה שלם שאינו שאוב?
6. א. האם ניתן להביא מי גשמים למקווה חדש או ישן, ע"ג פשוטי כלי עץ?
 ב. באופן בו אסור להביא מי גשמים למקווה - כתוב 2 פתרונות. פרט ונמק
7. כיצד יתיישב ההיתר המובא בסעיף מ' ברוצה לנקות את המקווה, שנוקב את הכלי בשוליו, עם פסול הוויתו בידי-אדם?
8. מהו שיעור המים הנצרך לטהר אדם או כלים במעיין? פרט והוכח!

חלק ב' - יישום

- יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות
 יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
9. פרט ובאר, דין הטבילה באופנים הבאים:
 א. הניח מקווה ריקן ובא ומצאו מלא.
 ב. מצא מאגר מים, שיש בו ארבעים סאה.
10. האם מותר לחבר מעקה למדרגות המקווה באמצעות ברגים ממתכת? באר בהרחבה, לכל אש
 הפחות, ג' נידונים!
11. בור טבילה נכרה בסמוך למעיין. לאחר שמי המעיין נכנסו לתוכו, נתקוהו מן המעיין, אבל עדיין מי הבור המשיכו ממנו והלאה. האם בור טבילה זה דינו כמקווה ומטהר באשבורן או כמעיין ומטהר בזוחלין? פרט והוכח!

12. מקווה בבעלות גוי, ומשכירו ליהודי. המקווה נעול, והמפתח בידי היהודי. -האפשרות היחידה שהגוי יוכל להכניס מים שאובים היא רק דרך הגג. פסק השו"ע: שאין להאמין לגוי עליו, אא"כ יש במקווה כ"א סאה. מה טעם הדבר! לפי השו"ע ולפי הרמ"א.
